

ПРАВО

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Бучма О. В., Потапенко Н. А
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ І ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Під такою назвою 10-11 жовтня в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова (м. Київ) відбулася Міжнародна наукова конференція “Восьмі юридичні читання“, яка приурочена двадцятій річниці від дня створення Інституту політології та права. Вона проводилася під егідою Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Національної академії наук України, Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Київського університету права НАН України, Громадської організації “Феміда“, Центру правової освіти і науки. Очолили дану конференцію: співголови – ректор НПУ імені М. П. Драгоманова, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, доктор філософських наук, професор В. П. Андрущенко, директор Інституту держави і права імені М. В. Корецького НАН України, академік НАН України, Заслужений діяч науки і техніки, доктор юридичних наук, професор Ю. С. Шемшученко та заступники – проректор з навчально-методичної роботи гуманітарних інститутів, директор Інституту політології та права НПУ імені М. П. Драгоманова, завідувач кафедри теорії та історії держави і права, академік Української академії політичних наук, Заслужений діяч науки і техніки, доктор історичних наук, професор Б. І. Андрусин, заступник директора Інституту держави і права імені М. В. Корецького НАН України, академік Української академії політичних наук, доктор політичних наук, професор В. П. Горбатенко, ректор Київського університету права НАН України, кандидат юридичних наук, професор Ю. Л. Бошицький.

З вітальним словом до учасників Міжнародної наукової конференції звернулися ректор НПУ імені М. П. Драгоманова В. П. Андрущенко, директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України Ю. С. Шемшученко, директор Інституту законодавства Верховної Ради України О. Л. Копиленко, Перший заступник міністра

освіти і науки, молоді та спорту України Є. М. Суліма, ректор Київського університету права НАН України Ю. Л. Бошицький, генеральний секретар платформи “Діалог Євразія” в Україні Гьокхан Демір.

На пленарному засіданні виступили з доповідями визначні вчені-юристи та політологи: Н. М. Оніщенко, Б. І. Андрусишин, В. Г. Пилипчук, В. П. Горбатенко, О. В. Бабкіна, Н. М. Пархоменко, С. О. Телешун та інші.

Відкрила пленарне засідання завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, член-кореспондент НАПрН України, завідувач Центру правових досліджень гендерної політики Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Заслужений юрист України, доктор юридичних наук, професор Наталія Миколаївна Оніщенко доповіддю на тему “Полілог влади, громадянського суспільства та юридичної науки”. Її виступ трансливався в Інтернеті в режимі on-line. Мультимедійну on-line трансляцію в Інтернеті забезпечив Інститут дистанційного навчання (директор, доктор фізико-математичних наук, професор А. П. Кудін). Професор Н. М. Оніщенко зазначила та обґрунтувала, що визнання і закріплення в Основному Законі країни, інших нормативно-правових актах чинного законодавства прав і свобод людини і громадянина є однією з актуальних проблем сучасної України.

На конференції були обговорені наступні важливі питання: “Конституціоналізація законодавства як передумова гармонізації відносин між владою та суспільством”, “Держава і громадянське суспільство: механізм стримувань і противаг”, “Проблеми забезпечення прав дитини в Україні та їх реалізація”, “Суспільно-правові проблеми інформаційного суспільства”, “Суспільство і держава в умовах модернізаційних змін: політико-правові аспекти”, “Громадянське суспільство і соціальні наслідки нового економічного порядку на поч. ХХІ століття: міфи та реалії”, “Ідея моральності як концепт громадянського суспільства та її вплив у приватному праві України” та інші.

Правові проблеми взаємодії влади і громадянського суспільства детально були розглянуті на секційних засіданнях:

- Теорії та історії держави і права; канонічного права; філософії права; історії правових і політичних учень;
- Кримінального права; кримінально-процесуального права; кримінології; криміналістики; кримінально-виконавчого права;
- Цивільного права; цивільного процесу; сімейного права; права інтелектуальної власності; трудового права; права соціального забезпечення;
- Конституційного права; адміністративного права; освітнього права; фінансового права;
- Господарського права; аграрного права; екологічного права; підприємницького права;
- Методики викладання правознавства; політології; економічної теорії;
- “Влада, держава і громадянське суспільство в процесі трансформації сучасної України”;
- Економіки; політики та права в сучасній Україні: проблеми взаємозв’язку та співвідношення.

На завершення роботи конференції учасники ухвалили підсумковий документ:

Підсумковий документ
Міжнародної наукової конференції
“Восьмі юридичні читання. Правові проблеми взаємодії влади і
громадянського суспільства”
10-11 жовтня 2012 р.

Відтак, здобутки конференції сприятимуть випрацюванню механізмів розв'язання правових проблем взаємодії влади і громадянського суспільства, а високий професіоналізм і відданість справі вчених-юристів і політологів – забезпеченню високого рівня освіченості громадян, культурному та економічному розквіту українського суспільства.

Кархут О. Я.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН У СФЕРІ ОСВІТИ
В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ

У статті розглянуто особливості правового регулювання відносин у сфері освіти в контексті державної освітньої політики, розкрито поняття, сутність, характерні риси та зміст освітніх правовідносин.

***Ключові слова:** правове регулювання, державна освітня політика, відносини у сфері освіти, освітні правовідносини.*

Історія засвідчує, що освіта виступає важливим чинником суспільного прогресу. Вона розглядається як один із потужних важелів розвитку людства та як стратегічний пріоритет будь-якої державної політики. Вагомість питань освіти постійно підкреслюється і міжнародною спільнотою.

Останнім часом особливий інтерес у дослідників викликає проблема правового регулювання освітньої сфери, що об'єднує багатогранні за своєю природою відносини.

Як відомо, основи сучасної системи законодавства про освіту в Україні сформувалися на початку 90-х років ХХ століття. Прийняття закону України “Про освіту” (1991 р.), а також Конституції України (1996 р.) мало важливе значення для розвитку системи освіти. Ці нормативні акти заклали правові основи оновлення відносин у цій сфері. Однак на їх основі не вдалося повністю сформуванню впорядковану і збалансовану систему законодавства про освіту, що забезпечувала б послідовне і системне регулювання відносин у цій сфері.

Варто підкреслити, що зміни, які відбуваються на сучасному етапі в галузі освіти, за своїм обсягом і характером настільки істотні, що вимагають не окремих поправок до відповідного законодавства, а системного оновлення всього механізму правового регулювання відносин у цій сфері.

Розробка нових науково обґрунтованих підходів до правового регулювання всієї